

POHLED: Příjmení spojená s rybářstvím

Je celkem pochopitelné, že již odnepaměti se u našich pradávných předků objevovala jména, **později příjmení**, která souvisela s rybami, lovem ryb, rybářským náčiním a od středověku i s rybníkářstvím.

text: Jozef Májsky foto: autor, Vladimír Urban ilustrace: Jiří Srna

Když se někdo jmenuje třeba Ryba, je všem zcela jasné, co jeho příjmení znamená. Máme ale i mnohá příjmení, jejichž význam jsme za pár století zapomněli, potažmo mohou mít i více významů. Přitom většina z nás netuší, že jeden z nich má souvislost s rybářskou minulostí předků nositele konkrétního jména.

Vývojem příjmení se zabývají specializovaní jazykovědci, do řemesla jim zasahovat nechci. Jména dělí podle původu, z různých gramatických hledisek (podstatná jména sklonná, nesklonná, nepřechylovanná, přídavná jména apod.), počítají i s vlivem jazyků okolních národů. Myslím si, že

rybáře bude nejvíce zajímat od čeho nebo od koho jsou příjmení odvozená. Přejdu tedy rovnou k věci a uvedu příjmení, která mají evidentně nějaký vztah k rybám a rybářství. Zařadil jsem sem i několik ne zcela jasných se dvěma nebo i několika významy. Jde tedy o otevřený výčet s vysvětlivkami (dohady), který si určitě ne jeden z čtenářů doplní o další příjmení úzce vázané jen na určitou oblast.

Asi vůbec není třeba komentovat příjmení Ryba, Rybka, Rybička

Úplně mi nebyl jasný původ příjmení Rybák. Pak jsem ale zjistil, že vlastně šlo o lovce ryb – rybáře i pytláka. Jeden tak

Tady loví pan Muška a jeho manželka se po mušce ohání plácačkou na mouchy

byl pojmenován ve staré kronice z počátku 17. století, „když chytil pstruhy brodíce se vodou v Horních Planejch“. Rovněž se jako jednoznačná rybí příjmení hodí – Bolen, Hlavatka, Hlaváč, Hrouzek, Ježdík, Kapr, Karas, Karásek, Lín, Losos, Parma, Piskoř, Plotica, Vokoun, Vokounek, Vranka, Štika. Je zajímavé, že pan Plotica se píše na konci s „a“ i když zřejmě nepochází ze Slovenska. Od cejna je pak odvozeno příjmení Cejnar. Mezi spoluobčany se najdou i tací, kteří mají „mořský původ“ – jsou to kupříkladu Herink, Herynek a k nim mů-